

1 września 2023 r.

Monitoring wydarzeń i informacji dot. rozwoju regionalnego i lokalnego

1. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej	2
2. Ministerstwo Rozwoju i Technologii	5
3. Ministerstwo Cyfryzacji.....	6
4. Ministerstwo Edukacji i Nauki	7
5. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej.....	9
6. Ministerstwo Sportu i Turystyki	9
7. Ministerstwo Infrastruktury	10
8. Ministerstwo Klimatu i Środowiska.....	13
9. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi	15
10. Portal Funduszy Europejskich.....	17
11. Konkursy	18
11.1. Fundusze Europejskie	18
11.2. Ministerstwa i inne instytucje.....	20

1. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

<https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony>

Inauguracja działalności Rady ds. Sprawiedliwej Transformacji (10.08.2023)

- Wsparcie z unijnego Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) pozwoli ograniczyć negatywne skutki transformacji energetycznej. Kluczem do sukcesu tego procesu będzie dobra współpraca wszystkich partnerów – rządu, samorządów, spółek energetycznych oraz partnerów społecznych i gospodarczych – powiedziała wiceminister Małgorzata Jarosińska-Jedynak podczas I posiedzenia Rady ds. Sprawiedliwej Transformacji.

Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji to jeden z filarów Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji (MST). Instrument ten służy wdrożeniu unijnych celów związanych z europejskim „Zielonym Ładem” i programem na rzecz osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r.

Z FST do pięciu polskich województw: śląskiego, dolnośląskiego, wielkopolskiego, małopolskiego i łódzkiego trafi 3,85 mld euro.

W ramach Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji ogłoszono 39 naborów o łącznej wartości ponad 4,4 mld zł, z czego zakończonych zostało siedem o wartości 867 mln zł. Podpisano siedem umów o wartości 61,7 mln zł – wskazała wiceminister.

Dyskutowano także o rozwiązaniach mogących poprawić wdrażanie Funduszu, również w obliczu konsultowanego obecnie projektu rozporządzenia UE ustawiającego platformę STEP (ang. Strategic Technologies for Europe Platform).

Rada ds. Sprawiedliwej Transformacji funkcjonuje jako Podkomitet ds. transformacji regionów górniczych w ramach Komitetu ds. Umowy Partnerstwa 2021-2027. Do zadań Rady należy między innymi monitorowanie programowania i wykorzystania środków wpierających proces sprawiedliwej transformacji z trzech filarów Mechanizmu Sprawiedliwej Transformacji (w tym FST) oraz wymiana wiedzy i dobrych praktyk w zakresie sprawiedliwej transformacji.

W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele samorządów wojewódzkich i lokalnych, do których adresowany jest FST oraz reprezentanci ministerstw, organizacji pozarządowych, związków zawodowych i związków pracodawców, a także przedstawiciele Komisji Europejskiej, Banku Światowego, Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju oraz inicjatywy JASPERS.

Zapewnienie dostępności jest naszym obowiązkiem (19.07.2023)

W 2019 r. do polskiego porządku prawnego weszła nowa, przełomowa ustawa, o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Stworzyła ona ramy prawno-organizacyjne do urzeczywistnienia idei dostępności w naszym kraju, nakładając na wszystkie podmioty publiczne obowiązki dotyczące zapewnienia dostępności w aspekcie architektonicznym, cyfrowym i informacyjno-komunikacyjnym.

Ustawa jest kluczowym elementem rządowego Programu Dostępność Plus, który obchodził w tym roku swoje pięciolecie. Efektem programu, który koordynuje Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, jest ponad 100 trwających i drugie tyle zakończonych inicjatyw angażujących środki o wartości 16,7 miliarda złotych. To szacowane koszty inwestycji, które zwiększają dostępność w naszym otoczeniu – powiedziała wiceminister funduszy i polityki regionalnej Małgorzata Jarosińska-Jedynak.

Najważniejsze rozwiązania, jakie wprowadza ustawa to:

- zapewnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej w instytucjach publicznych (szkołach, urzędach, uczelniach, placówkach służby zdrowia),
- utworzenie Funduszu Dostępności, z którego środki są przeznaczone na usprawnienia w budynkach dla osób z niepełnosprawnościami,
- możliwość wnoszenia wniosków o zapewnienie dostępności lub skargi na brak dostępności jeśli podmiot publiczny nie realizuje obowiązków wynikających z ustawy
- szansa zdobycia certyfikatu dostępności przez organizacje pozarządowe i podmioty prywatne, które będą spełniać wymagania dostępności,
- wyznaczenie koordynatorów ds. dostępności jako asystentów os. ze szczególnymi potrzebami w wielu urzędach i sądach zapewnienie koordynacji inicjatyw wspierających dostępność - koordynatorem polityki zapewniania dostępności jest minister ds. rozwoju regionalnego (obecnie jest to Minister Funduszy i Polityki Regionalnej) , wspierany przez Radę Dostępności.

Na mocy tych przepisów w blisko 3 tys. urzędów i instytucjach powołano koordynatorów do spraw dostępności, których rolą jest pomoc osobie w załatwieniu sprawy jeśli napotyka na bariery i problemy związane z brakiem dostępności danej usługi czy miejsca.

Dzięki działalności Funduszu Dostępności, ponad 250 podmiotów skorzystało z pożyczek na finansowanie montażu wind, podjazdów, ramp i innych rozwiązań, umożliwiających swobodną przemieszczanie się w budynkach wielorodzinnych czy obiektach publicznych.

Dzięki ustawie funkcjonuje Rada Dostępności, jako organ doradczy ministra ds. rozwoju regionalnego w zakresie formułowania kluczowych wyzwań w obszarze dostępności. Uzupełnieniem sieci współpracy jest Partnerstwo na rzecz dostępności, którego rolą jest zapewnienie możliwości wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy sygnatariuszami Partnerstwa reprezentującymi różne środowiska i branże - podkreśliła wiceminister.

W ustawie przewidziano nieobowiązkową certyfikację – służącą poprawie dostępności – dla podmiotów prywatnych i organizacji pozarządowych. Podmioty, które zdecydują się na audyt, potwierdzający ich dostępność w certyfikacie będą mogły uzyskać 5 proc. zniżkę we wpłatach przekazywanych do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Ustawa jest kluczem do tego, by dostępność została z nami na dłużej, by problemy z dostępnością dostrzegać i rozwiązywać stale, a nie tylko okazjonalnie. To miły krok w realizacji polityki państwa wobec osób ze szczególnymi potrzebami, którzy są narażeni na marginalizację lub dyskryminację m.in. ze względu na niepełnosprawność lub obniżony poziom sprawności z powodu wieku czy choroby – podsumowała Małgorzata Jarońska-Jedynak.

Oszczędzaj czas, działaj skutecznie - nowy portal dla przedsiębiorców (17.07.2023)

[BiznesPortal.pl](https://biznesportal.pl) - pod takim adresem od 1 lipca 2023 r. przedsiębiorcy znajdą pierwszą tak kompleksową wyszukiwarkę ofert wsparcia finansowego oraz pozafinansowego.

Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. przy wsparciu Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej stworzyła narzędzie, dzięki któremu każdy przedsiębiorca może odnaleźć możliwości dofinansowania dopasowane do indywidualnych potrzeb.

BiznesPortal.pl to baza, która gromadzi informacje o środkach dostępnych z Funduszy Europejskich, międzynarodowych oraz programów krajowych. Przedsiębiorcy znajdą w niej również informacje o dostępnych preferencyjnych kredytach, pożyczkach, gwarancjach finansowych i ulgach podatkowych. Wyszukiwarka pozwoli w prosty i szybki sposób dopasować konkretne oferty do potrzeb przedsiębiorców.

System informatyczny stworzony na potrzeby BiznesPortal dzięki integracji z rejestrami państwowymi, bazami i systemami innych podmiotów publicznych (KRS, CEiDG, REGON, SUDOP), umożliwi przedsiębiorcom szybkie pozyskanie informacji o aktualnych formach wsparcia. Narzędzie pozwoli na sprofilowanie ofert pod konkretne oczekiwania firm. Przedsiębiorca wpisując swój NIP, uzyska informacje o możliwościach wsparcia dopasowanych do wielkości firmy, branży, w której działa oraz jej lokalizacji.

Drugie posiedzenie Podkomitetu ds. wymiaru terytorialnego (06.07.2023)

W dniu 6 lipca 2023 r. w siedzibie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej odbyło się II posiedzenie Podkomitetu ds. wymiaru terytorialnego.

Grupa osób siedzi przy stołach podczas posiedzenia podkomitetu. Na stołach stoją laptopy i mikrofony.

Podkomitet został powołany decyzją Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej, w jego skład wchodzi przedstawiciele regionów i resortów. Podkomitet jest forum dyskusji i współpracy administracji krajowej z samorządami województw w celu wypracowywania rekomendacji dotyczących polityk sektorowych i polityki regionalnej.

W spotkaniu udział wzięli również przedstawiciele związków jednostek samorządu terytorialnego, takich jak Związek Miast Polskich, Związek Powiatów Polskich, Związek Samorządów Polskich, Związek Województw RP czy Związek Gmin Wiejskich RP.

W ramach zadań Podkomitetu, do których należy monitorowanie Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, na spotkaniu przedstawiono wnioski z „Rocznego raportu regionalnego 2022” dotyczące m.in. charakterystyki sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej regionów, miast i obszarów wiejskich; analizy wykorzystania funduszy unijnych w obszarach strategicznej interwencji (OSI) i innych jednostkach terytorialnych; wsparcia OSI w polityce rozwoju regionalnego. Dodatkowo w celu przedstawienia trendów w rozwoju społeczno-gospodarczym na obszarach wiejskich w Polsce, zaprezentowany został raport „Monitoring rozwoju obszarów wiejskich. Etap IV. Dekada przemian”.

Na spotkaniu podjęto również dyskusję nad wypracowaniem rekomendacji dotyczących skuteczności, efektywności i użyteczności wdrażanej interwencji i stosowanych instrumentów w politykach sektorowych i polityce regionalnej. W ramach dyskusji przedstawiono wnioski płynące z realizowanych przez MFIPR projektów, takich jak: Centrum Wsparcia Doradczego Plus, Program Rozwój Lokalny czy Partnerska Inicjatywa Miast, a także wyniki prac Komitetu Polityki Rozwoju Regionalnego OECD i grup jego roboczych. Przedstawiono również narzędzie „Ocena wpływu terytorialnego polityk publicznych (Territorial Impact Assessment – TIA)”. Dodatkowo w dyskusji nt. wymiaru terytorialnego polityk sektorowych i polityki regionalnej udział wzięli przedstawiciele regionów i resortów.

Prace Podkomitetu i ich rezultaty posłużą zarówno wypracowaniu przedmiotowych rekomendacji, jak również przygotowaniu wkładu merytorycznego do programu polskiej prezydencji w Radzie UE (w pierwszej połowie 2025 r.), szczególnie w odniesieniu do europejskiego wymiaru polityki regionalnej.

2. Ministerstwo Rozwoju i Technologii

<https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologia>

Wielka reforma planowania przestrzennego z podpisem Prezydenta (25.07.2023)

Prezydent podpisał nowelizację przepisów z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego. Przyjęcie nowego planu miejscowego będzie teraz możliwe w 8-9 miesięcy. Dotychczas często trwało to latami.

To przewrót kopernikański w dziedzinie planowania. Upraszczamy przepisy tak, by gminy szybko i sprawnie uchwały plany ogólne i plany miejscowe. Koniec z bałaganem w przestrzeni polskich miast i wsi, koniec z niekontrolowanym rozlewaniem się zabudowy i patodeveloperką w miejscach do tego nieodpowiednich – powiedział minister rozwoju i technologii Waldemar Buda.

Plan ogólny

Nowelizacja wprowadza nowe narzędzie planistyczne – plan ogólny, dokument w randze aktu prawa miejscowego, który będzie uchwalany obligatoryjnie dla całej gminy. Samorządy będą miały na to czas do 1 stycznia 2026 r.

Plan ogólny zastąpi dotychczasowe studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Będzie to dokument zawierający wyłącznie podstawowe ustalenia, które pozwolą gminie zaplanować zrównoważony i harmonijny rozwój. Co ważne, jego ustalenia będą podstawą nie tylko do uchwalania planów miejscowych, ale także do wydawania decyzji o warunkach zabudowy.

Dajemy samorządom narzędzia, by mogły sprawnie przyjmować plany miejscowe. Teraz trwa to często latami. Chcemy uprościć i skrócić ten proces, by można było zakończyć prace nad planem miejscowym w 8 miesięcy czy mniej niż rok – mówi wiceminister rozwoju i technologii Piotr Uściński.

Co ważne plan ogólny będzie miał formę cyfrową, co rozwiąże obecne problemy, polegające na tym, że w tradycyjnej, papierowej wersji studium i planów zagospodarowania narysowane w nich linie, np. oznaczające granice pomiędzy poszczególnymi strefami, nie są tak dokładne, żeby można je było zinterpretować co do metra kwadratowego na gruncie. Wersja cyfrowa będzie pozwalała na dowolne powiększenie mapy, więc będzie ona dużo dokładniejsza.

Konsultacje

Przy planowaniu przestrzennym ważnym elementem są uzgodnienia i opiniowanie planów – z wieloma różnymi instytucjami, z organami ochrony środowiska, z konserwatorem zabytków, służbami zajmującymi się gospodarką wodną, ruchem lotniczym itd. Nowelizacja ustawy skraca terminy na te uzgodnienie.

Zintegrowany plan inwestycyjny

Nową formą planu miejscowego będzie zintegrowany plan inwestycyjny sporządzany na wniosek inwestora, który docelowo zastąpi uchwałę o ustaleniu lokalizacji inwestycji mieszkaniowej, wydawaną dotychczas na podstawie tzw. specustawy mieszkaniowej. Inwestor po podpisaniu z gminą umowy urbanistycznej będzie mógł zostać zobowiązany np. do budowy szkoły lub wsparcia takiej inwestycji.

Pozostałe zmiany

W projekcie doprecyzowano przepisy dotyczące decyzji o warunkach zabudowy, m.in. przez możliwość określenia przez gminę w jakich terenach będą one wydawane czy też ograniczenie zasięgu obszaru analizowanego do 200 m.

Ustawa przewiduje też uruchomienie nieodpłatnego i dostępnego dla wszystkich zainteresowanych Rejestru Urbanistycznego prowadzonego on-line, który będzie wiarygodnym źródłem informacji o przestrzeni i wszystkich prowadzonych procedurach administracyjnych.

Większość przepisów podpisanej ustawy wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

3. Ministerstwo Cyfryzacji

<https://www.gov.pl/web/cyfryzacja>

Upowszechniamy chmurę publiczną w administracji – trwają prace nad nowelizacją Uchwały w sprawie Inicjatywy Wspólna Infrastruktura Informatyczna Państwa (WIIP) (14.08.2023)

„Realizacja Inicjatywy WIIP związanej z wykorzystaniem chmury obliczeniowej w administracji publicznej, to krok milowy w tworzeniu nowoczesnego i bezpiecznego państwa” – powiedział Janusz Cieszyński. Minister cyfryzacji podkreślił, że rozwijanie tego projektu jest jednym z kluczowych zadań stojących przed resortem.

11 sierpnia 2023 r. minister cyfryzacji skierował do 14-dniowych uzgodnień i opiniowania nowelizację uchwały w sprawie Inicjatywy WIIP.

Celem nowelizacji jest przede wszystkim rozwój usług chmurowych dla administracji publicznej. Projekt zakłada dostosowanie przepisów do aktualnych potrzeb i warunków, jakie dyktuje nam rozwój nowych technologii, zwłaszcza usług chmurowych, a po drugie – doprowadzenie do sytuacji, w której jak najwięcej podmiotów może skorzystać z Publicznej Chmury Obliczeniowej lub Rządowej Chmury Obliczeniowej.

Zostanie to osiągnięte poprzez:

- podniesienie poziomu bezpieczeństwa przetwarzania danych i świadczenia usług elektronicznych w administracji rządowej;
- obniżenie kosztów przetwarzania danych;
- podniesienie efektywności wydatkowania środków w projektach zawierających elementy infrastruktury IT;
- skrócenie czasu realizacji nowych przedsięwzięć informatycznych dzięki szybszemu udostępnianiu wymaganej infrastruktury IT;
- ograniczenie zjawiska wielokrotnego gromadzenia tych samych danych w środowiskach informatycznych;
- zniesienie barier technologicznych w przypadku rejestrów publicznych;
- upowszechnienie modelu chmury obliczeniowej, jako głównego sposobu realizacji systemów teleinformatycznych państwa (w tym również zmiana technologii wytwarzania oprogramowania).

„Rozwijamy projekt, szukamy jak najprostszych rozwiązań, a jednocześnie zachowujemy najwyższe standardy bezpieczeństwa. Wymaga to od nas krytycznego spojrzenia na dotychczasowe założenia legislacyjne” – mówił minister Janusz Cieszyński.

Chmurę publiczną powinniśmy rozumieć jako usługi obliczeniowe, oferowane przez dostawców z innych firm za pośrednictwem publicznego Internetu. W ten sposób są dostępne dla każdego, kto chce ich używać lub je kupić.

Rządowa Chmura Obliczeniowa jest natomiast wspólna dla administracji publicznej i przeznaczona do wyłącznego użytku przez określoną grupę organizacji mających wspólne założenia (m.in. misję, wymagania bezpieczeństwa, politykę, zgodność z regulacjami).

Inicjatywa WIIP jest realizowana od 2019 r. Jej celem jest podniesienie bezpieczeństwa danych przetwarzanych w systemach teleinformatycznych podmiotów administracji publicznej i optymalizacja kosztów ich utrzymania.

WIIP zakłada optymalizację istniejących zasobów teleinformatycznych i aplikacji w administracji publicznej przez dostarczanie nowoczesnych i optymalnych kosztowo technologii informatycznych.

Projekt uchwały Rady Ministrów zmieniającej uchwałę w sprawie Inicjatywy „Wspólna Infrastruktura Informatyczna Państwa” (ID409) znajduje się w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów – nr ID409. Projekt uchwały Rady Ministrów zmieniającej uchwałę w sprawie Inicjatywy „Wspólna Infrastruktura Informatyczna Państwa” (ID409) (bip.gov.pl)

4. Ministerstwo Edukacji i Nauki

<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka>

Blisko 20 mln zł na utworzenie Branżowych Centrów Umiejętności w województwie lubuskim (25.08.2023)

W Gorzowie Wielkopolskim podpisano umowy na utworzenie Branżowych Centrów Umiejętności. Nowoczesne placówki będą kształciły wysoko wykwalifikowane kadry w dwóch dziedzinach: budownictwo wodne i melioracje wodne oraz informatyka i programowanie. W uroczystości uczestniczył minister Przemysław Czarnek, który wręczył symboliczne cheki na utworzenie dwóch BCU.

– To jest skok w przyszłość, w absolutną nowoczesność polskiego szkolnictwa zawodowego – mówił minister Przemysław Czarnek.

– Szkolnictwo zawodowe jest przez nas odbudowywane w ostatnich kilku latach i to z dużymi sukcesami. O ile jeszcze kilka lat temu większość absolwentów gimnazjów wybierała szkolnictwo ogólnokształcące – to była proporcja 55, nawet 60 proc., do 45-40 proc. – o tyle od kilku lat mamy trend całkowicie odmienny. Dziś 55-60 proc., a w niektórych powiatach nawet do 75 proc., absolwentów szkół podstawowych wybiera szkoły zawodowe – zaznaczał szef MEiN.

Minister Edukacji i Nauki zwrócił też uwagę na zmianę podejścia uczniów do nauki w szkołach branżowych i technikach. – Dziś młodzież wie, że szkoła zawodowa to jest szansa na bardzo szybkie i bardzo dobre wykształcenie i zdobycie zawodu, umiejętności zawodowych, które pozwalają już w wieku dziewiętnastu, dwudziestu lat na wejście na rynek pracy – dodał.

BCU w województwie lubuskim

Szef resoru edukacji i nauki podkreślił, że rząd przekazuje kwotę blisko 1,5 mld zł na utworzenie 120 nowoczesnych placówek kształcenia, egzaminowania i doskonalenia zawodowego. Dwa takie centra powstaną w województwie lubuskim. Podpisane umowy obejmują następujące dziedziny:

- budownictwo wodne i melioracje wodne – Miasto Zielona Góra – 10 mln zł,
- informatyka i programowanie – Miasto Zielona Góra – ponad 9 mln zł.

– Blisko 20 mln zł na dwie szkoły. To są środki inwestycyjne, które będą rzeczywiście służyły poprawie warunków kształcenia zawodowego – podsumował Minister Edukacji i Nauki.

Branżowe Centra Umiejętności to kolejny etap reformy kształcenia zawodowego. Jest to zupełna nowość w systemie oświaty, wykraczająca poza dotychczasowe tradycyjne modele kształcenia, szkolenia i doskonalenia zawodowego. Centra będą zaawansowanymi technologicznie ośrodkami kształcenia, szkolenia i egzaminowania w danej branży. Z ich oferty będą mogli korzystać uczniowie, studenci, nauczyciele, wykładowcy oraz pracownicy branż.

Wsparcie uczelni w mniejszych ośrodkach – 15 mln zł dla Akademii im. Jakuba z Paradyża (25.08.2023)

Ministerstwo Edukacji i Nauki wspiera rozwój szkół wyższych w mniejszych ośrodkach i byłych miastach wojewódzkich. Te uczelnie to lokalne centra wiedzy, które współpracują z otoczeniem społeczno-gospodarczym i kształcą specjalistów na potrzeby rynku pracy w regionie. Jedną z nich jest Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, która otrzyma 15 mln zł w formie obligacji Skarbu Państwa na działania związane z utrzymaniem i rozwojem potencjału dydaktycznego oraz badawczego.

Szef MEiN podkreślał, że akademia kształci na kierunkach praktycznych, wyposażając młodych ludzi w kompetencje i umiejętności potrzebne w przyszłej pracy zawodowej. Zaznaczył jednocześnie, że środki, które otrzyma uczelnia pozwolą jej na podjęcie kolejnych inwestycji rozwojowych.

– 15 mln zł w obligacjach Skarbu Państwa na inwestycje, które są potrzebne, żeby zwiększać potencjał i żeby podnosić jeszcze bardziej – nie poziom, bo poziom jest wysoki – ale warunki, w jakich kształcą się studenci w akademii i warunki pracy profesorów – zaznaczył.

– Gratuluję serdecznie tego wszystkiego, co dzieje się w akademii w Gorzowie Wielkopolskim na przestrzeni ostatnich lat i cieszę się, że mogę wspierać akademię kolejnymi środkami – dodał Minister Edukacji i Nauki.

Uczelnia powstała w 1998 r. jako Gorzowska Wyższa Szkoła Zawodowa. Rok później zmieniła nazwę na Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Gorzowie Wielkopolskim, a w 2013 r. na Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim. Od 2016 r. funkcjonuje jako Akademia im. Jakuba z Paradyża.

Obecnie uczelnia kształci ponad 2 tys. studentów w ramach 5 wydziałów (Wydział Nauk o Zdrowiu, Wydział Techniczny, Wydział Humanistyczny, Wydział Ekonomiczny oraz Wydział Administracji i Bezpieczeństwa Narodowego) na 32 kierunkach studiów (jednolite studia magisterskie, studia I i II stopnia – profil praktyczny i ogólnoakademickim).

Wśród kierunków kształcenia są m.in.: administracja, bezpieczeństwo narodowe, energetyka, filologia, filologia polska, informatyka, inżynieria bezpieczeństwa, mechanika

i budowa maszyn, a także zarządzanie. W 2023 r. uczelnia uzyskała pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku dietetyka pierwszego stopnia o profilu praktycznym. Złożyła także dwa wnioski o pozwolenie na utworzenie studiów: analityka medyczna (jednolite studia magisterskie, profil praktyczny) oraz pielęgniarstwo (studia drugiego stopnia, profil praktyczny).

5. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

<https://www.gov.pl/web/rodzina>

Nowe usługi społeczne (25.08.2023)

W dniu 24 sierpnia 2023r. w Dzienniku Ustaw RP, opublikowana została ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz niektórych innych ustaw.

Nowelizacja wprowadza do systemu pomocy społecznej nowe usługi społeczne, tj.: usługi opiekuńcze świadczone w formie usług sąsiedzkich oraz pobyty krótkoterminowe w domach pomocy społecznej w formie pobytów całodobowych i dziennych. Nowością jest również to, iż osoby kończące pobyt w placówkach penitencjarnych będą mogły korzystać ze świadczenia pracy socjalnej, w okresie 3 m-cy przed zakończeniem odbywania kary pozbawienia wolności.

Ponadto nowe przepisy, reformują mieszkalnictwo chronione, powołując w jego miejsce mieszkania treningowe lub wspomagane. Zmiany obejmują również wzmocnienie ochrony prawnej pracowników socjalnych oraz wprowadzają w dps oraz placówkach zapewniających całodobową opiekę obowiązek prowadzenia rejestru zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2023 r.

Wyjątek stanowią przepisy dotyczące rejestru zgłoszeń o zdarzeniach nadzwyczajnych oraz zmiana wysokości maksymalnej zasiłku stałego, które to zmiany mają wejść w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

Link do nowelizacji: <https://dziennikustaw.gov.pl/DU/2023/1693>

6. Ministerstwo Sportu i Turystyki

<https://www.gov.pl/web/sport>

Wsparcie z funduszy europejskich dla przedsiębiorców z branży turystycznej (24.08.2023)

Ministerstwo Sportu i Turystyki wspiera przedsiębiorców dotkniętych skutkami pandemii COVID-19. W ramach środków z funduszy europejskich planowane jest w latach 2023-2026 uruchomienie „Inwestycji w dywersyfikację działalności sektora HoReCa”. Całkowita kwota pomocy finansowej wynosi 1 261 552 841 zł.

Celem wsparcia jest unowocześnienie lub zmiana profilu działalności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw zajmujących się hotelarstwem, gastronomią, turystyką lub kulturą.

Wsparcie finansowe będzie realizowane w dwóch etapach.

W pierwszym etapie nastąpi wybór Operatorów, którzy będą odpowiedzialni za organizację naboru wniosków o dofinansowanie w poszczególnych regionach kraju.

W drugim etapie przedsiębiorcy z branży turystycznej będą mogli wystąpić z wnioskiem o dofinansowanie swoich projektów.

24 sierpnia 2023 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Podczas spotkania omówiono zasady naboru i oceny wniosków, którego zasady i tryb zostaną opublikowane w Regulaminie.

Zachęcamy do zapoznania się ze szczegółami: dostępnymi pod adresem:

- [Inwestycje w dywersyfikację działalności sektora HoReCa - oferta dla operatorów - zasady naboru i oceny wniosków](#)

- [KPO A1.2.1.Inwestycje dla przedsiębiorstw w produkty, usługi i kompetencje pracowników oraz kadry związane z dywersyfikacją działalności, Krajowy Plan Odbudowy](#)

7. Ministerstwo Infrastruktury

<https://www.gov.pl/web/infrastruktura>

Przeciwdziałamy niedoborom wody w Polsce (22.08.2023)

Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie przyjęcia Programu przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2022–2027 z perspektywą do roku 2030, przedłożoną przez Ministra Infrastruktury. Dzięki niej zwiększymy retencję wody w Polsce. Planowane działania będą miały pozytywny wpływ na gospodarkę wodną, szczególnie jeśli chodzi o ograniczanie ryzyka powodziowego oraz łagodzenie skutków suszy. Program będzie przewidywał retencję sztuczną oraz naturalną.

— Polska, ze względu na położenie geograficzne, ma niewielkie zasoby wodne. W ostatnich latach problem deficytu wody i związanego z nim zjawiska suszy nasilił się. Nasz kraj znajduje się na przedostatnim miejscu w Europie pod względem zasobów wodnych. Na jednego mieszkańca w Polsce przypada ok. 1600 m³/rok, natomiast w Europie średnio 3 razy więcej. Dlatego też podejmujemy działania zmierzające do zwiększenia retencji — powiedział wiceminister infrastruktury, pełnomocnik rządu ds. gospodarki wodą oraz inwestycji w gospodarce morskiej i wodnej Marek Gróbarczyk.

W programie zaproponowano działania, które zmierzać będą do zwiększania retencji zbiornikowej, korytowej, na terenach leśnych, rolniczych oraz zurbanizowanych. Wskazane zostały także działania edukacyjne, informacyjne i promocyjne, które dotyczą wzmocnienia świadomości społecznej, jeśli chodzi o potrzebę retencjonowania i oszczędzania wody.

Dzięki programowi ma nastąpić wzrost wielkości retencjonowanej wody, a także zwiększenie powierzchni i poprawa warunków dla ekosystemów wodnych i od wód zależnych. Poprawić ma się także dostępność zasobów wodnych dla rolnictwa. Efektem programu ma być wzrost retencji wodnej w Polsce z 7,5% proc. (obecnie) do poziomu 15 proc. w 2030 r.

Łącznie zakłada się realizację 727 inwestycji, w tym 94 obiektów retencjonujących wodę (zbiorniki) oraz 633 obiektów, które kształtują retencję (budowli piętrzących, regulacyjnych i innych).

Jest nowy Krajowy Program Kolejowy! (16.08.2023)

Na posiedzeniu 16 sierpnia 2023 roku Rada Ministrów przyjęła uchwałę przedłożoną przez Ministra Infrastruktury w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Kolejowego do 2030 roku (z perspektywą do roku 2032). Formalnie ten dokument jest aktualizacją obecnego KPK, który obowiązywał do 2023 r.

— Przyjęcie przez rząd nowego Krajowego Programu Kolejowego oznacza nowe otwarcie dla inwestycji kolejowych w Polsce. Jestem pewien, że dzięki temu transport kolejowy będzie

się w Polsce nadal dynamicznie rozwijał, tak jak to się dzieje od 2015 roku — powiedział minister infrastruktury Andrzej Adamczyk.

— Program wieloletni, jakim jest KPK, zabezpiecza finansowanie dla ważnych, strategicznych projektów kolejowych. Decyzja rządu oznacza, że polskie szlaki kolejowe staną się jeszcze bardziej nowoczesne, a pasażerowie otrzymają jeszcze ciekawszą i bardziej konkurencyjną ofertę przewozową — powiedział wiceminister infrastruktury Andrzej Bittel.

W ramach Krajowego Programu Kolejowego do 2030 roku planuje się utrzymanie wysokich i stabilnych nakładów na inwestycje kolejowe. Priorytety perspektywy 2021-2027 to:

- dokończenie rozpoczętych dużych projektów inwestycyjnych takich jak np.: prace na linii średnicowej w Warszawie, budowa tunelu w Łodzi, modernizacja ciągu Gdynia – Słupsk, modernizacja magistrali węglowej na odcinku Chorzów – Zduńska Wola;
- kontynuacja prac na kluczowych liniach sieci bazowej TEN-T, m.in. ciąg Katowice – Zembrzowice, Rail Baltica na odc. Białystok – Ełk;
- ograniczenie wykluczenia komunikacyjnego, m.in. budowa linii kolejowej Podłęże – Tymbark, modernizacja linii Skierniewice – Łuków czy Bydgoszcz – Kościerzyna – Gdynia.

Wartość łączna KPK 2030 wynosi 170 mld zł, w tym:

- 79 mld zł w zakresie perspektywy 2014-2020,
- 80 mld zł w zakresie perspektywy 2021-2027,
- 11 mld zł w zakresie KPO.

Efektem realizacji inwestycji w ramach KPK 2030 będą szybkie połączenia. Po raz pierwszy w historii na polskiej sieci kolejowej możliwa będzie podróż pociągiem pasażerskim z prędkością maksymalną wynoszącą 250 km/h, dzięki pracom planowanym na Centralnej Magistrali Kolejowej (linia kolejowa nr 4), co pozwoli na skrócenie czasu podróży w relacjach Warszawa – Kraków/Katowice.

Ponadto dzięki dostosowaniu szeregu odcinków do prędkości 120-200 km/h, znaczącemu skróceniu ulegnie czas podróży w takich relacjach jak: Warszawa – Kołobrzeg, Warszawa – Białystok – Ełk, Białystok – Olsztyn, Warszawa – Radom – Kielce – Kraków Główny, Kraków Główny – Nowy Sącz, Warszawa – Lublin.

Do końca 2030 roku w ramach wszystkich inwestycji kolejowych planowanych do realizacji przez narodowego zarządcę infrastruktury planowane jest zelektryfikowanie prawie 1400 km linii kolejowych. Pozwoli to na uruchamianie połączeń zestawianych z nowoczesnych i komfortowych składów.

Krajowy Program Kolejowy jest programem wieloletnim, obejmującym inwestycje na liniach kolejowych, które wspierane są finansowo przez ministra właściwego do spraw transportu.

Dodatkowy 1 mld zł na remonty dróg powiatowych i gminnych (19.07.2023)

Prezes Rady Ministrów Mateusz Morawiecki zatwierdził listy zadań remontowych na drogach powiatowych i gminnych, które uzyskały dofinansowanie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w naborze wniosków na 2023 rok. To dodatkowe środki, przeznaczone wyłącznie na remont dróg lokalnych, dzięki którym rządowe wsparcie uzyskają 1 463 zadania, w tym 421 powiatowych i 1 042 gminne.

— Jest wiele samorządów, które dbają o swoich mieszkańców, starają się poprawiać jakość dróg, bo wiedzą dobrze, że to najlepszy sposób poprawy bezpieczeństwa i rozwoju gospodarczego małych ojczyzn. Dlatego, oprócz dofinansowania do realizacji inwestycji na drogach lokalnych, które zostało zatwierdzone przez premiera w lutym tego roku, kierujemy do samorządów dodatkowe wsparcie wyłącznie na zadania remontowe. Pomagamy władzom samorządowym w całym kraju, niezależnie od barw politycznych, bo dzięki temu największą korzyść uzyskują mieszkańcy, którzy poruszają się na co dzień bezpiecznymi i wygodnymi drogami lokalnymi. Naszym celem jest budowa nowoczesnej i bezpiecznej infrastruktury drogowej w całym kraju – powiedział minister infrastruktury Andrzej Adamczyk.

Dzięki dodatkowemu dofinansowaniu planowany jest remont 1 660 km dróg: ponad 700 km powiatowych i prawie 950 km gminnych w całym kraju. Na dofinansowanie zadań gminnych trafi 422,4 mln zł, na zadania powiatowe przeznaczonych zostało 577,6 mln zł.

— Pomoc przy realizacji inwestycji poprawiających bezpieczeństwo ruchu na drogach lokalnych jest kierowana do władz samorządowych w całej Polsce. Rządowe wsparcie z RFRD trafia na drogi gminne, powiatowe i wojewódzkie, dofinansowujemy budowę mostów i obwodnic, a także pomagamy samorządom, które realizują inwestycje polegające na poprawie bezpieczeństwa ruchu drogowego, takie jak budowa przejść dla pieszych, sygnalizacji świetlnej czy chodników i dróg dla rowerów. Rządowe wsparcie trafia też na poprawę układu komunikacyjnego miast wojewódzkich – powiedział wiceminister infrastruktury Rafał Weber.

W 2023 roku na dofinansowanie zadań gminnych i powiatowych ze środków RFRD przeznaczono 2,65 mld zł, co pozwoliło na realizację prawie 1,8 tys. inwestycji. Zadania te obejmują budowę, przebudowę i modernizację dróg powiatowych i gminnych o łącznej długości prawie 2,8 tys. km.

Dotychczas w latach 2019-2023 dofinansowanie ze środków RFRD otrzymało 14 tys. zadań na drogach gminnych i powiatowych o łącznej długości ponad 21 tys. km, a łączna wartość środków przyznanych na ten cel wynosi ponad 15 mld zł.

Dodatkowym komponentem, który zostanie objęty dofinansowaniem ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w naborze wniosków na 2023 rok, jest realizacja zadań na drogach gminnych i powiatowych mających na celu wyłącznie poprawę bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu. Inwestycje te polegają w szczególności na budowie, przebudowie lub remoncie dróg dla pieszych, dróg dla pieszych i rowerów, dróg dla rowerów, przejść dla pieszych, przejazdów dla rowerów, peronów przystankowych wraz z dojazdami do tych peronów. W ramach ogłoszonego przez wojewodów naboru zostały już opracowane listy rekomendowanych zadań, które zostały przekazane do zatwierdzenia przez Prezesa Rady Ministrów.

Na realizację zadań na drogach gminnych i powiatowych mających na celu wyłącznie poprawę bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg przeznaczono 1 mld zł.

Podział środków na zadania remontowe w poszczególnych [województwach](#)

Województwo lubuskie

Limit na dofinansowanie zadań realizowanych przez samorządy województwa lubuskiego wyniesie 30,8 mln zł:

- 11,3 mln zł na zadania powiatowe,
- 19,5 mln zł na zadania gminne.

Wsparcie uzyska 57 zadań: 14 powiatowych i 43 gminne, co pozwoli na remont 38 kilometrów dróg: 14 km powiatowych i 24 km gminnych.

8. Ministerstwo Klimatu i Środowiska

<https://www.gov.pl/web/klimat>

„Moja Woda” w walce z suszą. Pula środków w 3. edycji zwiększona do 230 mln zł (25.08.2023)

– „W związku z dużym zainteresowaniem Programem „Moja Woda” zwiększamy jego budżet o kolejne 100 mln zł. Łącznie w tym roku na program przeznaczymy 230 mln zł” – ogłosiła 25 sierpnia 2023 minister klimatu i środowiska Anna Moskwa podczas uroczystości w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi. – „To ważna informacja nie tylko dla łódzian, ale i wszystkich zainteresowanych w całej Polsce. Pokazuje, że konsekwentnie realizujemy strategiczny cel, jakim jest minimalizowanie skutków suszy”.

Program „Moja Woda” ma pomóc w łagodzeniu skutków suszy i przeciwdziałaniu podtopieniom budynków w Polsce. Właściciele domów jednorodzinnych otrzymują dotacje na budowę przydomowych instalacji zatrzymujących deszczówkę. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w sierpniu rozpoczął nabór do trzeciej już edycji tego programu.

W ramach trzeciej edycji programu Moja Woda, ogłoszonej na początku tego miesiąca, w samym województwie łódzkim złożono już prawie 1000 wniosków. Program na przydomową retencję cieszy się wielkim zainteresowaniem w całym kraju – powiedziała minister Anna Moskwa

Początkowa pula środków – 130 mln zł – teraz została powiększona do 230 mln zł. Za pośrednictwem funduszy wojewódzkich można otrzymać do 6 tys. zł dotacji na utworzenie, na terenie swoich nieruchomości, systemów zatrzymywania wód opadowych.

Podczas spotkania w Łodzi, minister Anna Moskwa przypomniała, że Program „Moja Woda” ma także ważny cel edukacyjny – każdy z nas może przyczynić się do zwiększenia poziomu retencji wody i tym samym przeciwdziałać skutkom suszy. To jedno z kluczowych wyzwań ekologicznych.

Minister zaakcentowała również, że w 2023 r. przypada jubileusz 30-lecia funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej, a tym samym wskazała na satysfakcjonujące efekty realizowanych na przestrzeni lat działań:

W ciągu ostatnich 30 lat Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przekazały łącznie ok. 80 mld zł na wsparcie ponad 670 tys. inwestycji oraz projektów edukacyjnych i badawczych, mających na celu m.in. obniżenie poziomu zanieczyszczeń, czynną ochronę rezerwatów, a także wymianę źródeł ciepła. Działalność Wojewódzkich Funduszy obejmuje także liczne działania angażujące społeczeństwo, które realizowane są w ramach ogólnopolskich programów, jak Czyste Powietrze czy Moja Woda – podsumowała szefowa resortu klimatu i środowiska.

43 mln złotych na likwidację składowiska odpadów niebezpiecznych w Przylepie. Prezydent Zielonej Góry podpisał umowę o dofinansowanie z NFOŚiGW (21.08.2023)

Niebezpieczne odpady, znajdujące się na terenie hali magazynowej w Przylepie (gm. Zielona Góra), zostaną zlikwidowane dzięki kompleksowemu wsparciu ze strony Ministerstwa Klimatu i Środowiska oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW). Na ten cel przeznaczone zostanie 43 mln zł, co stanowi 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia. 21 sierpnia 2023 r. w siedzibie resortu została podpisana

umowa na dofinansowanie. W wydarzeniu uczestniczyli: minister klimatu i środowiska Anna Moskwa, wiceminister klimatu i środowiska Jacek Ozdoba, wojewoda lubuski Władysław Dajczak, zastępca prezesa NFOŚiGW Dominik Bąk, a także prezydent Zielonej Góry Janusz Kubicki oraz wiceprezydent Zielonej Góry Krzysztof Kaliszuk.

Podczas likwidacji składowiska w Przylepie zostanie usunięte ok. 4 000 ton odpadów niebezpiecznych, zgromadzonych przez Awinion Sp. z o.o. Zadanie to jest traktowane priorytetowo, ponieważ w pobliżu tego terenu zlokalizowane jest ujęcie wody składające się z kilku studni zasilanych wodami podziemnymi. Ewentualne wypłynięcie substancji niebezpiecznych i jej przedostanie się do pobliskich studni głębinowych mogłoby spowodować zanieczyszczenie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 150, który zasila miasto Zieloną Górę i okoliczne gminy. Zagrożenie to wzrosło po pożarze z 22 lipca 2023 r., dlatego miasto wystąpiło do prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o zgodę na likwidację składowiska w trybie zamówienia z wolnej ręki. Realizacja przedsięwzięcia potrwa osiem miesięcy i zakończy się 20 kwietnia 2024 r. Usunięciem pozostałych na pogorzelisku odpadów zajmie się firma PROMAROL-PLUS Sp. z o.o.

Likwidacja nielegalnego składowiska w Przylepie obejmie: wydobywanie odpadów z pogorzeliska, przygotowanie wstępnych badań, przygotowanie odpadów do transportu, transport, a następnie unieszkodliwienie odpadów np. w procesie ich termicznego przekształcenia. W ramach środków z NFOŚiGW sfinansowany zostanie także zakup specjalistycznych opakowań oraz beczek stalowych do prawidłowego i bezpiecznego zabezpieczenia transportu wydobytych odpadów.

Dotrzymujemy obietnic, czego dowodem jest podpisana dziś umowa pomiędzy NFOŚiGW a miastem Zielona Góra na dalsze działania zmierzające do utylizacji odpadów, rekultywacji i rewitalizacji terenów po pożarze. Chciałam jeszcze raz podziękować wszystkim służbom pracującym w Zielonej Górze w trakcie gaszenia pożaru, a następnie usuwania jego skutków. Dziękuję za sprawne działanie i współpracę w rozwiązaniu problemu składowiska w Przylepie. Instytucje wykazały się odpowiedzialnością za bezpieczeństwo mieszkańców Zielonej Góry i okolic - powiedziała minister klimatu i środowiska Anna Moskwa.

Zaostrzyliśmy przepisy środowiskowe. Podnieśliśmy kary i znieśliśmy obowiązek uprzedzania o kontrolach składowisk odpadów. Przepisy działają – podkreślił wiceminister klimatu i środowiska Jacek Ozdoba.

Dzisiaj płacimy za błędy starosty sprzed połączenia miasta z gminą, bo zgoda na składowanie odpadów w tym miejscu nie powinna być nigdy wydana. Na szczęście - dzięki wsparciu rządu - to nie mieszkańcy Zielonej Góry poniosą największe koszty likwidacji składowiska i skutków pożaru - zaznaczył prezydent miasta Zielona Góra Janusz Kubicki.

To jest ważne dla mieszkańców Zielonej Góry, mieszkańców województwa lubuskiego, że w tej trudnej sytuacji kryzysowej otrzymali dziś wsparcie rządu - dodał wojewoda lubuski Władysław Dajczak.

Dzięki znaczącemu dofinansowaniu oraz wspólnym i szybkim działaniom, przyspieszony zostanie proces usuwania niebezpiecznych toksycznych odpadów. Zmniejszenie wpływu porzuconych odpadów niebezpiecznych na środowisko nastąpi również poprzez realizację innych przedsięwzięć finansowanych ze środków NFOŚiGW polegających na budowie instalacji termicznego zagospodarowania odpadów – podsumował wiceprezes NFOŚiGW Dominik Bąk.

9. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo>

Zwiększamy do 500 mln złotych pulę środków w tegorocznym naborze programu „Energia dla Wsi” (31.08.2023)

Z inicjatywy ministra Roberta Telusa oraz pełnomocnika rządu do spraw transformacji energetycznej obszarów wiejskich, sekretarza stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Janusza Kowalskiego zwiększamy pulę środków w ramach pierwszego naboru w programie „Energia dla wsi” z kwoty 100 mln zł do 500 mln zł. Decyzja została podjęta w związku z ogromnym zainteresowaniem rolników inwestycjami w OZE, w szczególności w biogazownie rolnicze.

Bardzo duże zainteresowanie programem potwierdza, że zarówno sam program, jak i ułatwienia wprowadzone ustawą z 13 lipca 2023 r. dotyczące biogazowni rolniczych, wychodzą naprzeciw oczekiwaniom rolników.

Wiele razy rolnicy podkreślali potrzebę takich rozwiązań, które długofalowo zapewnią im opłacalne warunki prowadzenia działalności rolniczej i godne życie. Wprowadzone rozwiązania dają takie możliwości.

Dotychczas złożono 139 wniosków, z czego o dotacje ubiega się 74 podmioty, a o pożyczki 65. Łączna kwota wnioskowanej dotacji wynosi ponad 350 mln zł, zaś pożyczki ponad 230 mln zł. Należy podkreślić, że 90% wszystkich wniosków dotyczy budowy biogazowni o mocy od 0,015 MW do 0,99 MW.

W ramach programu można uzyskać aż do 65% dotacji na budowę biogazowni rolniczej oraz pożyczkę do 100% kosztów kwalifikowalnych.

Ustawa z dnia 13 lipca 2022 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie biogazowni rolniczych, a także ich funkcjonowaniu oraz program „Energia dla wsi” to kompleksowe wsparcie dla polskiego rolnictwa i przetwórstwa rolno spożywczego.

Poprzez wsparcie inwestycji w OZE jakie zapewnia program „Energia dla wsi”, rolnik wykorzystując zasoby swojego gospodarstwa, zyskuje możliwość dodatkowego źródła dochodu z produkcji energii.

Zgodnie z deklaracją minister klimatu i środowiska Anny Moskwy, budżet całego programu, który obecnie wynosi 1 mld zł zostanie zwiększony w zależności od potrzeb.

Konsultacje publiczne Strategii zrównoważonego rozwoju wsi rolnictwa i rybactwa 2030 (25.08.2023)

Zapraszamy do wzięcia udziału w konsultacjach publicznych projektu aktualizowanej „Strategii zrównoważonego rozwoju wsi rolnictwa i rybactwa 2030” (SZRWRiR 2030).

Projekt dokumentu jest dostępny na stronie internetowej [Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi](#)

Konsultacje publiczne będą trwały od 25 sierpnia 2023 r. do 29 września 2023 r.

Uwagi, wnioski, opinie można składać drogą tradycyjną lub elektronicznie:

na adres strategia@minrol.gov.pl (tytuł wiadomości „Konsultacje SZRWRiR”),

lub adres ePUAP: /5s4i53wIII/SkrytkaESP.

Zapraszamy do udziału w konkursie „Kobiety dla Polskiej Wsi” (23.08.2023)

Dziś startuje konkurs dla kobiet zaangażowanych w działalność na rzecz rozwoju obszarów wiejskich „Kobiety dla Polskiej Wsi”. Inicjatorem konkursu jest Rada Kobiet w rolnictwie. Zgłoszenia można przysyłać od 23 sierpnia do 12 września br.

Rada Kobiet w Rolnictwie ogłasza konkurs Kobiety dla polskiej wsi. Celem konkursu jest uhonorowanie i promowanie kobiet działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

W wyniku konkursu wyłonione zostaną laureatki w 9 kategoriach:

- Kobieta Rolnik;
- Kobieta Przedsiębiorca;
- Kobieta Kultury Ludowej;
- Kobieta Społecznik;
- Kobieta Samorządowiec;
- Kobieta Innowacyjna;
- Kobieta promująca zdrowy styl życia;
- Kobieta w Nauce;
- Kobieta Ambasador bezpieczeństwa w gospodarstwie rolnym.

Do udziału w Konkursie można zgłaszać kobiety, które spełniają jeden z poniższych warunków:

- prowadzą lub pracują w gospodarstwie rolnym;
- prowadzą na wsi pozarolniczą działalność gospodarczą lub prowadzą pozarolniczą działalność gospodarczą skierowaną między innymi do mieszkańców wsi;
- podejmują na polskich terenach wiejskich aktywną działalność społeczną, kulturalną, oświatową lub inną na rzecz mieszkańców wsi.

Zgłoszeń dokonywać mogą: Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, jednostki doradztwa rolniczego, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, instytucje naukowo-badawcze, związki i organizacje rolnicze, wojewoda, marszałek województwa, starosta, prezydent miasta, burmistrz, wójt, sołtys, fundacje, stowarzyszenia, organizacje pozarządowe oraz koła gospodyń wiejskich zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich.

Zgłoszenia należy przysyłać w formie wypełnionego i podpisanego przez kandydatkę oraz wskazane podmioty formularza zgłoszeniowego za pośrednictwem jednej z poniższych form:

- za pomocą Elektronicznej Platformy Usług Administracyjnych ePUAP lub
- w formie skanu na adres e-mail: radakobiet@minrol.gov.pl, lub
- pocztą tradycyjną na adres: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa, z dopiskiem: „Konkurs pn. „Kobiety dla Polskiej Wsi”. O zachowaniu terminu składania zgłoszeń decyduje data stempla pocztowego.

Formularz zgłoszeniowy należy przekazać Organizatorowi w terminie do 12 września 2023 r. do godz. 11.00. O zachowaniu terminu składania zgłoszeń decyduje data stempla pocztowego. Zgłoszenia nadesłane po terminie nie będą rozpatrywane.

Wręczenie nagród odbędzie się podczas konferencji organizowanej przez Radę Kobiet w rolnictwie w październiku 2023 r.

Rada Kobiet w rolnictwie jest organem pomocniczym Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Do zadań Rady należy m.in.:

- analiza bieżącej sytuacji kobiet na obszarach wiejskich i identyfikacja problemów w tym zakresie;
- rekomendowanie różnego rodzaju inicjatyw;
- wspieranie akcji społecznych oraz innych działań związanych z szeroko pojętą sytuacją kobiet na terenach wiejskich.

10. Portal Funduszy Europejskich

www.funduszeuropejskie.gov.pl

Zmiany w Szczegółowym opisie osi priorytetowych Programu Inteligentny Rozwój 2014-2020 (SZOOP) (17.08.2023)

16 sierpnia 2023 r. zaktualizowany został Szczegółowy opis osi priorytetowych Programu Inteligentny Rozwój (SZOOP POIR).

Zmiany wprowadzone w SZOOP dotyczą realokacji środków z poddziałania 4.1.4 Projekty aplikacyjne do działania 4.3 Międzynarodowe Agendy Badawcze. Wartość realokacji do 3 937 600 euro, w tym w ramach kategorii regionów słabiej rozwiniętych środki w wysokości 3 691 500 euro, a w ramach kategorii regionów lepiej rozwiniętych - 246 100 euro.

Dokument jest dostępny w zakładce [Prawo i dokumenty](#).

Przyjęto do realizacji projekt wybrany w sposób niekonkurencyjny, nr FELB.06.04-IZ.00-001/23, Fundusze Europejskie dla Lubuskiego na lata 2021-2027 (10.08.2023)

8 sierpnia 2023 roku Zarząd Województwa Lubuskiego przyjął Uchwałę w sprawie przyjęcia do realizacji projektu wybranego w sposób niekonkurencyjny, nr FELB.06.04-IZ.00-001/23, w ramach Działania 6.4 Edukacja podstawowa i ponadpodstawowa Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego na lata 2021-2027.

Ogólna pula środków przeznaczona na dofinansowanie: 3 176 470,59 PLN, w tym: EFS+ 85% - 2 700 000,00 PLN, Bp 5% - 158 823,52 PLN.

Wkład własny Wnioskodawcy 10% - 317 647,07 PLN.

[Komisja Oceny Projektów](#).

Aktualizacja Harmonogramu naborów wniosków o dofinansowanie w programie Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 (03.08.2023)

1 sierpnia 2023 r. Zarząd Województwa Lubuskiego przyjął aktualizację Harmonogramu naborów wniosków o dofinansowanie w programie Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 (stan na 1 sierpnia 2023 r.).

[Harmonogram](#) naborów wniosków o dofinansowanie w programie Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027.

11. Konkursy

11.1. Fundusze Europejskie

FENG Działania 2.17 Rozwój oferty klastrów dla firm – aktualizacja dokumentacji naboru i wydłużenie terminu składania wniosków (28.08.2023)

25 sierpnia 2023 r. na stronie organizatora konkursu - PARP, w zakładce „[Dokumenty](#)” została opublikowana zaktualizowana wersja Regulaminu wyboru projektów oraz Ogłoszenia o naborze, wprowadzające zmianę terminu zakończenia naboru wniosków dla Działania 2.17 FENG.

Jednocześnie informujemy, że wprowadzone zostały zmiany w następujących dokumentach:

1. Załącznik nr 1 do RWP – Przewodnik kwalifikowalności wydatków.

Przewodnik zawiera zmiany polegające głównie na uwzględnieniu kosztów związanych z udziałem w wyjazdowych misjach gospodarczych, a zwłaszcza, wydatków związanych z uczestnictwem w partnerstwie / sieciach współpracy międzynarodowej.

2. Załącznik nr 4 do RWP – Wzór umowy o dofinansowanie projektu.

W umowie doprecyzowano zapisy dotyczące przesunięcia pomiędzy poszczególnymi kategoriami kosztów.

3. Załącznik nr 6 do RWP – Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie.

Instrukcja wskazuje obecnie na możliwość grupowania wydarzeń związanych z internacjonalizacją, co stanowi, zarówno uproszczenie sposobu prezentacji kosztów i usprawnienie w procesie aplikowania, jak i realizacji projektu.

Zmiany obowiązują od 25 sierpnia 2023 r.

FERS działanie 1.5 NCBR ogłasza kolejny nabór w programie Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (22.08.2023)

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju ogłasza nabór wniosków o dofinansowanie projektów realizowanych przez uczelnie. 100 mln zł na wzmacnianie nowoczesnego szkolnictwa wyższego pochodzi z Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego, działanie 1.5 Umiejętności w szkolnictwie wyższym. Celem naboru konkurencyjnego pt. „Rozwój kwalifikacji i kompetencji osób dorosłych” jest wsparcie rozwoju oferty uczelni w zakresie

uczenia się dorosłych, obejmujące działania zmierzające do dostosowania kwalifikacji lub kompetencji osób dorosłych do potrzeb i oczekiwań pracodawców i rynku pracy. Projekty mogą również obejmować uruchamianie i realizację kształcenia specjalistycznego na 5. poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK).

Nabór wniosków rusza 30 sierpnia 2023 r. i potrwa do 14 listopada 2023 r.

Uczelnie składają wnioski aplikacyjne wyłącznie za pośrednictwem [SOWA EFS](#) – generator wniosków o dofinansowanie dedykowany FERS.

[Szczegóły dotyczące naboru.](#)

FENG działanie 2.10 IPCEI – ogłoszenie naboru w programie Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (21.08.2023)

Zapraszamy do udziału w naborze dla działania IPCEI w programie Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki. Na dofinansowanie projektów przeznaczaliśmy 458 mln złotych.

Nabór jest adresowany do przedsiębiorstw zarejestrowanych i prowadzących działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Umożliwia im pozyskanie dofinansowania na projekty IPCEI (ang. Important Projects of Common European Interest), czyli stanowiące przedmiot wspólnego europejskiego zainteresowania. Są to projekty ocenione wstępnie przez Komisję Europejską jako pozytywnie oddziałujące na rynek wewnętrzny i społeczeństwo całej Unii Europejskiej, wpisujące się we wspólne europejskie cele. Zgłaszane projekty muszą mieć wysoki poziom innowacyjności i strategiczne znaczenie z perspektywy Komisji Europejskiej oraz rekomendujących je krajów członkowskich.

Wysokość udzielonej pomocy dla projektów wybranych w naborze nie może przekroczyć dopuszczalnej wartości pomocy określonej w decyzji Komisji Europejskiej.

Projekty muszą wpisywać się w zakres tematyczny „IPCEI Microelectronics/Communication Technologies” oraz w co najmniej jedną Krajową Inteligentną Specjalizację. Powinny przewidywać te same zadania, zasoby i ten sam cel, co projekt IPCEI, który otrzymał pozytywną decyzję KE dopuszczającą udzielenie pomocy, a także obejmować działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną oraz pierwsze zastosowanie w przemyśle.

Nabór został ogłoszony w priorytecie 2. Środowisko sprzyjające innowacjom, w programie Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki 2021-2027, działanie 2.10 IPCEI.

[Sprawdź szczegóły naboru.](#)

Ogłoszenie nowego konkursu w Programie Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki: „First Team” (01.08.2023)

Priorytetem działania jest wsparcie mające na celu przyciągnięcie do pracy w polskich organizacjach badawczych najlepszych początkujących badaczy z całego świata (w tym polskiego pochodzenia z zagranicy) oraz stworzenie szansy dla młodych doktorów w kraju na założenie zespołu badawczego, osiągnięcie samodzielności naukowej oraz rozwoju naukowej współpracy międzynarodowej lub nawiązania współpracy z podmiotami/gospodarczymi działającymi w Polsce. Program ma przyczynić się także do zwiększenia konkurencyjności polskich wniosków składanych do konkursów ERC Starting Grant lub Consolidator Grant (w Horyzoncie Europa).

Wnioskodawcami w programie są organizacje badawcze, które wskazują osobę pełniącą rolę głównego wykonawcy projektu – będącą autorem/-ką wniosku o dofinansowanie, posiadającą stopień naukowy doktora nie dłużej niż przez 12 lat, przy czym początek tego okresu wyznacza data roczna uzyskania stopnia, a koniec – rok poprzedzający termin składania wniosków w konkursie (niezależnie od narodowości). Termin 12 lat może zostać przedłużony, o ile zostaną spełnione warunki opisane w Regulaminie Wyboru Projektów.

Wnioski można składać od 18 września do 18 października 2023 r.

Konkurs organizuje Fundacja na rzecz Nauki Polskiej.

[Dowiedz się więcej.](#)

11.2. Ministerstwa i inne instytucje

[Ministerstwo Rozwoju i Technologii](#)

Startuje program „Rozświetlamy Polskę” (24.08.2023)

Program „Rozświetlamy Polskę” to nowa rządowa inicjatywa, która przyspieszy modernizację infrastruktury oświetlenia dróg na terenie całej Polski. Nabór wniosków rozpocznie się 28 sierpnia. W puli jest ponad miliard złotych.

Program dotyczy modernizacji infrastruktury oświetlenia dróg na terenie całego kraju – wymian istniejących opraw. Skutecznym rozwiązaniem jest wybór wysoce energooszczędnego oświetlenia LED, zsynchronizowanego z innowacyjnymi systemami zarządzania.

Oświetlenie typu LED charakteryzuje się długą żywotnością i niskim zużyciem energii. Zmiana opraw pomoże samorządom wygenerować oszczędności, które będzie można przeznaczyć na realizację innych projektów. Dzięki poprawie jakości oświetlenia na drogach, zwiększy się także bezpieczeństwo i komfort mieszkańców. Nie bez znaczenia są także kwestie związane z ochroną środowiska – mówi wiceminister rozwoju i technologii Grzegorz Piechowiak.

Szacowana ilość opraw oświetlenia drogowego w Polsce wynosi około 3,4 mln. Przeważająca większość z nich to energochłonne oświetlenie sodowe o mocy od 50 do 400 wat. Na potrzeby oświetlenia zużywane są około 3 terawatogodziny (TWh) energii elektrycznej rocznie.

Szacuje się, że dzięki programowi gminy zaoszczędzą ponad 1 mld zł w ciągu roku, nastąpi również redukcja emisji dwutlenku węgla o 1,3 mln ton i zużycia energii o 1,58 TWh – informuje wiceminister Grzegorz Piechowiak.

Samorządy – gminy miejskie, gminy miejsko-wiejskie i wiejskie oraz związki międzygminne – będą mogły wnioskować o wsparcie z programu „Rozświetlamy Polskę” już od 28 sierpnia. Nabór zostanie przeprowadzony w ramach dziewiątej edycji Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych. Jego operatorem jest Bank Gospodarstwa Krajowego, a budżet to około 1 mld zł.

Poziom dofinansowania dla samorządu wyniesie 80% wartości inwestycji, przy wkładzie własnym gminy na poziomie 20%. Maksymalna kwota dofinansowania, o jaką będzie mogła wnioskować gmina, wynosi 4 mln zł. Nabór wniosków potrwa do 18 września.

Technologia oświetlenia LED charakteryzuje się niższym zużyciem energii w porównaniu do oświetlenia tradycyjnego. Pozwala to na znaczne zmniejszenie kosztów związanych z rachunkami za energię elektryczną. Lampy LED mają również dużo dłuższą żywotność niż tradycyjne źródła światła. To z kolei przyczyni się do obniżenia kosztów ponoszonych przez gminy na utrzymanie i konserwację oświetlenia.

Nowoczesne oprawy, które będą montowane nad drogami, oferują możliwość dostosowania natężenia światła, co pozwala na lepszą widoczność i zwiększa bezpieczeństwo użytkowników dróg. Zastosowanie nowoczesnych rozwiązań w zakresie inteligentnego sterowania to także polepszenie jakości oświetlenia.

Wprowadzenie nowoczesnego oświetlenia to możliwość wykorzystania sieci do przesyłu danych, internetu rzeczy, monitoringu zanieczyszczenia powietrza, montowania urządzeń do nadzoru ruchu i miejsc parkingowych oraz montowania prostych stacji ładowania pojazdów. To może być początek rewolucyjnych zmian, które pozwolą na stworzenie prawdziwego Smart City nawet w najmniejszej gminie w Polsce – dodaje wiceminister Grzegorz Piechowiak.

Wszystkich informacji związanych z tym programem udziela Bank Gospodarstwa Krajowego.

435 mln zł na inwestycje OZE (11.08.2023)

Minister rozwoju i technologii Waldemar Buda zatwierdził regulamin wyboru przedsięwzięć, którego celem jest wyłonienie 139 projektów klastrów energii, spółdzielni energetycznych i samorządów, w ramach których przygotowana zostanie dokumentacja dla inwestycji w odnawialne źródła energii. Budżet wsparcia tego programu to blisko 435 mln zł.

Nikt nie ma wątpliwości, że instalacje OZE mają przed sobą świetlaną przyszłość i będą zyskiwać na znaczeniu w bilansie energetycznym kraju. Dlatego wszelkie inicjatywy wspierające i ułatwiające ich powstawanie są tak ważne. Zielona energia to oprócz kwestii ekologicznych także niezależność, a wydarzenia ostatnich miesięcy w Europie udowodniły, że jest to kluczowa sprawa dla polskiej gospodarki – poinformował minister rozwoju i technologii Waldemar Buda.

Nabór jest pierwszą częścią kompleksowej Inwestycji B2.2.2 Instalacje OZE, realizowanej przez społeczności energetyczne. Budżet tej części wynosi 187 mln zł, a całe wsparcie przewidziane programem to blisko 435 mln zł (finansowane z Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności). Druga część obejmie wyłonienie 10 najbardziej zaawansowanych projektów społeczności energetycznych, które uzyskają dofinansowanie dla demonstracyjnych instalacji OZE.

Szansa na jeszcze większe dotacje

Dodatkowo MRiT zgłosiło Inwestycję B2.2.2 do zwiększenia alokacji w ramach planu Komisji Europejskiej REPowerEU, który jest odpowiedzią na trudności i zakłócenia na światowym rynku energii spowodowane inwazją Rosji na Ukrainę. W wyniku REPowerEU budżet całej inwestycji ma zostać powiększony z 435 mln zł do poziomu ponad 851 mln zł (liczba projektów zwiększy się z 139 do 200 we wsparciu przedinwestycyjnym i z 10 do 20 we wsparciu inwestycyjnym). Decyzje w zakresie rozszerzenia inwestycji powinny zapaść do końca roku.

Obecny nabór rozpocznie się 12 września br. i będzie prowadzony w trybie ciągłym, do osiągnięcia zakładanej liczby projektów. Wnioski mogą składać:

- klastry energii,
- spółdzielnie energetyczne,
- jednostki samorządu terytorialnego, które nie są członkiem ani koordynatorem istniejącego klastra energii lub członkiem spółdzielni energetycznej bądź obywatelskiej społeczności energetycznej OZE.

Klastry energii oraz JST mogą realizować projekty w dwóch etapach. Pierwszy etap zakłada opracowanie ogólnej koncepcji rozwoju, w drugim następuje między innymi realizacja dokumentacji inwestycyjnej w zakresie inwestycji wskazanych w koncepcji.

Maksymalne kwoty wsparcia wynoszą:

- dla klastrów energii – 1,55 mln zł,
- dla spółdzielni energetycznych – 400 tys. zł,
- JST – 1,4 mln zł.

Maksymalny poziom wsparcia to 95% wartości projektów.

Wnioski będzie można składać od 12 września br. wyłącznie w wersji elektronicznej poprzez stronę: <https://wod.cst2021.gov.pl/>

Więcej o obecnym naborze oraz całej inwestycji można znaleźć na stronie www.spolecznoscienergetyczne.gov.pl

Ministerstwo Edukacji i Nauki

„Studenckie koła naukowe tworzą innowacje” – nabór wniosków (18.08.2023)

9 października rusza nabór wniosków w kolejnej edycji programu „Studenckie koła naukowe tworzą innowacje”. Najzdolniejsi studenci mogą uzyskać wsparcie finansowe na realizację swoich innowacyjnych i kreatywnych przedsięwzięć. Dotychczas w III edycjach programu dofinansowaliśmy 408 projektów. Na wsparcie badań naukowych, prac rozwojowych i innowacyjnych projektów młodych naukowców przeznaczaliśmy ponad 22 mln zł.

IV edycja programu „Studenckie koła naukowe tworzą innowacje”

Program „Studenckie koła naukowe tworzą innowacje” został ustanowiony we wrześniu 2020 r. Jego celem jest wsparcie studentów w realizacji innowacyjnych projektów, podniesienie jakości działalności kół naukowych, a także usprawnienie mechanizmu transferu technologii i rozwiązań technicznych do sfery gospodarczej. W ramach przedsięwzięcia możliwy jest także zakup certyfikatów i licencji niezbędnych w procesie komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych.

W ramach programu koła naukowe mogą uzyskać finansowanie albo dofinansowanie projektu, które nie przekracza 70 tys. zł. Dopuszczany jest udział środków własnych (wkładu własnego) w kosztach przedsięwzięcia, ale nie jest to warunek obligatoryjny.

[Nabór](#) wniosków rusza 9 października i potrwa do 10 listopada 2023 r.

Do udziału w programie uprawnione są uczelnie.

Poprzednie edycje programu „Studenckie koła naukowe tworzą innowacje”

W poprzednich III edycjach wsparcie otrzymało 408 projektów, w tym:

- w 2021 r. dofinansowanie otrzymało 128 projektów na łączną kwotę prawie 6,6 mln zł; laureaci zostali wyłonieni spośród 244 wnioskodawców;
- w 2022 r. dofinansowanie otrzymało 106 projektów na łączną kwotę ponad 5,7 mln zł; laureaci zostali wyłonieni spośród 214 wnioskodawców;
- w 2023 r. dofinansowanie otrzymały 174 projekty na łączną kwotę blisko 9,8 mln zł; laureaci zostali wyłonieni spośród 308 wnioskodawców.

Wystartował nabór do Rady Dzieci i Młodzieży – zgłoszenia do 22 września 2023 r.
(09.08.2023)

Rusza nabór do VII kadencji Rady Dzieci i Młodzieży Rzeczypospolitej Polskiej przy Ministrze Edukacji i Nauki. Do jej zadań należy wyrażanie opinii, w tym przedstawianie propozycji w kwestiach dotyczących dzieci i młodzieży, w szczególności przedstawianie opinii na temat planowanych zmian i propozycji rozwiązań. Na zgłoszenia czekamy do 22 września br.

Do Rady Dzieci i Młodzieży kandydować mogą uczniowie urodzeni między 1 października 2002 r. a 1 października 2010 r.

Wystarczy wypełnić formularz zgłoszeniowy i przedstawić w nim swoją wizję działalności Rady, a następnie przesłać skan wraz z wymaganym życiorysem na adres: naborRDIM@mein.gov.pl

Kandydatury będą oceniane na podstawie przesłanych zgłoszeń, w szczególności uzasadnienia przygotowanego przez kandydata oraz informacji dotyczących spełniania następujących kryteriów:

- zaangażowania w wolontariat,
- zaangażowania w działalność społeczną oraz życie społeczności lokalnych i życie publiczne,
- osiągnięte wyniki w nauce.

Na zgłoszenia czekamy do 22 września br. Wyniki naboru będą opublikowane na stronie internetowej MEiN.

Rada Dzieci i Młodzieży Rzeczypospolitej Polskiej przy Ministrze Edukacji Narodowej działa od 2016 r. Będzie składać się z 32 członków Rady (po dwóch z każdego województwa).

Więcej informacji na temat kandydowania do Rady Dzieci i Młodzieży można znaleźć w formularzu zgłoszeniowym. W przypadku pytań, prosimy o kontakt z Biurem Ministra MEiN, nr tel. 22 52-92-768.

Konkurs „Klimatyczny Człowiek Roku”: kategoria Młody Naukowiec – zapraszamy do udziału! (08.08.2023)

Zapraszamy do udziału w konkursie „Klimatyczny Człowiek Roku”. W tej edycji Ministerstwo Klimatu i Środowiska chce docenić młodych naukowców (do 35. roku życia), którzy posiadają znaczący dorobek (publikacje, zakończone badania) w obszarze ochrony klimatu, ograniczania skutków zmian klimatu lub mitygacji i adaptacji do zmian klimatu. Zgłoszenia można przesyłać do 18 września.

W I etapie konkursu zgłoszenia zostaną zweryfikowane pod kątem wymogów formalnych. W II będą oceniane pod kątem merytorycznym, tj. pod kątem zastosowania praktycznego wyników badań naukowych, oryginalności publikacji naukowych, udziału w pracach zespołów badawczych, w tym międzynarodowych czy różnorodności metod i narzędzi zastosowanych przy realizacji badań.

Na tym etapie zostanie wyłoniony zwycięzca. W przypadku wysokiego poziomu konkursu członkowie kapituły mogą dodatkowo zdecydować o wyłonieniu maksymalnie dwóch wyróżnionych.

Harmonogram konkursu

- 24.07.2023 r. – ogłoszenie konkursu i rozpoczęcie przyjmowania zgłoszeń
- 18.09.2023 r. – zakończenie przyjmowania zgłoszeń
- październik 2023 r. – ogłoszenie wyników

Wnioski konkursowe można za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: klimatyczny.czlowiek.roku@klimat.gov.pl bądź za pośrednictwem poczty tradycyjnej lub osobiście w siedzibie Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

Laureaci otrzymają statuetki Ministra Klimatu i Środowiska, a także nagrody finansowe. Zwycięzca otrzyma tytuł „Klimatycznego Człowieka Roku” i nagrodę pieniężną w wysokości 30 tys. W przypadku wyróżnień nagroda wyniesie 10 tys. zł dla każdego z wyróżnionych.

W przypadku dodatkowych pytań prosimy o kontakt z Ministerstwem Klimatu i Środowiska:

tel.: (22) 36-92-350, tel. 734 115 536

e-mail: klimatyczny.czlowiek.roku@klimat.gov.pl

Szczegółowe informacje.

„Perły nauki II” (26.07.2023)

1 września rusza nabór wniosków w programie „Perły nauki II”. Jego celem jest wsparcie wybitnie uzdolnionych studentów w prowadzeniu badań naukowych lub twórczości artystycznej. W pierwszej edycji programu wsparcie otrzymało 98 osób, a na ten cel Ministerstwo Edukacji i Nauki przeznaczyło ponad 21 mln zł.

Przedmiotem programu jest wsparcie podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki w tworzeniu wybitnie uzdolnionym absolwentom studiów pierwszego stopnia lub studentom po ukończeniu trzeciego albo czwartego roku jednolitych studiów magisterskich warunków rozwoju przez umożliwienie im prowadzenia badań naukowych albo twórczości artystycznej pod kierunkiem opiekuna naukowego albo artystycznego.

[Drugi nabór wniosków](#) w ramach programu potrwa od 1 września do 13 października 2023 r.

„Perły nauki” – pierwsza edycja

W pierwszej edycji programu „Perły nauki” złożono 335 wniosków. Wyróżnionych zostało 98 projektów – 91 związanych z badaniami naukowymi i 7 związanych z twórczością artystyczną. Łącznie na wsparcie wybitnie uzdolnionych studentów Ministerstwo Edukacji i Nauki przeznaczyło ponad 21 mln zł.

„Perły nauki” to przedsięwzięcie Ministra Edukacji i Nauki, które jest następcą „Diamentowego grantu”. W programie uwzględniono nie tylko prowadzenie badań naukowych, ale też prowadzenie twórczości artystycznej oraz zwiększono środki na realizację projektów. W „Diamentowym grancie” koszt realizacji projektu wynosił od 180 tys. zł do 220 tys. zł. W „Perłach nauki” zaproponowano od 200 tys. zł do 240 tys. zł, w zależności od dziedziny nauki. Zwiększyła się też wysokość wynagrodzenia kierownika projektu – z 2500 zł do 3000 zł.

„Polska Metrologia II” (26.07.2023)

4 września rusza nabór wniosków w ramach programu „Polska Metrologia II”. Celem inicjatywy jest wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych w obszarach związanych z metrologią. Wnioski można składać do 13 października 2023 r.

Celem programu „Polska Metrologia II” jest wsparcie badań naukowych i prac rozwojowych prowadzonych we współpracy z Głównym Urzędem Miar w obszarach związanych z metrologią. Przedsięwzięcie umożliwia realizację projektów służących m.in. zwiększeniu konkurencyjności polskiej gospodarki oraz stymulowaniu rozwoju metrologii, w szczególności w obszarach zdrowia, środowiska, energii, zaawansowanych technik pomiarowych i rozwoju technologii cyfrowych.

Warunkiem udziału w programie jest złożenie projektu badawczego realizowanego we współpracy z GUM, którego/który:

- okres realizacji wynosi maksymalnie 24 miesiące;
- wysokość dofinansowania ze środków finansowych na szkolnictwo wyższe i naukę wynosi nie więcej niż 1 000 000 zł;
- nie obejmuje działań finansowanych z innych środków pochodzących z budżetu państwa oraz wykonywanych przed dniem zawarcia umowy w ramach programu;
- koszty pośrednie nie przekraczają 10 proc. kosztów bezpośrednich realizacji projektu badawczego;
- uzyskał pozytywną opinię Prezesa GUM w zakresie celowości i użyteczności dla rozwoju metrologii krajowej i polskiej gospodarki;
- zakłada osiągnięcie konkretnych i weryfikowalnych rezultatów;
- posiada merytoryczne uzasadnienie dla jego realizacji.

Nabór wniosków w ramach programu trwa od 4 września do 13 października 2023 r.

Dodatkowych informacji udziela Departament Programów Naukowych i Inwestycji, e-mail: pum@mein.gov.pl

[Szczegółowe informacje](#)

[Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego](#)

Ogłoszenie o naborze wniosków w ramach programu FEnIKS (30.06.2023)

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Instytucja Pośrednicząca dla VII Priorytetu FEnIKS) ogłasza nabór wniosków w sposób konkurencyjny dla VII Priorytetu Kultura, Działania 7.1 Infrastruktura kultury i turystyki kulturowej Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027.

W ramach naboru będą wspierane inwestycje w celu wzmocnienia wpływu kultury i zrównoważonej turystyki na rozwój gospodarczy, włączenie społeczne i innowacje społeczne. Osiągnięcie tego celu zostanie zapewnione poprzez ukierunkowane wsparcie w dwóch obszarach:

Obszar 1: Rozwój infrastruktury kultury (zabytkowej i niezabytkowej):

tworzenie odpowiednich warunków infrastrukturalnych sprzyjających aktywnemu uczestnictwu w kulturze i w życiu społecznym. Dzięki interwencji powstanie nowoczesna infrastruktura kultury, odpowiadająca na potrzeby współczesnych odbiorców, zapewniająca użytkownikom komfortowe i bezpieczne warunki korzystania z oferty, sprzyjająca włączeniu społecznemu i edukacji kulturalnej, również poprzez eliminację barier w dostępie do kultury dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Obszar 2: Ochrona i podniesienie atrakcyjności turystycznej obiektów dziedzictwa kulturowego:

podniesienie atrakcyjności najcenniejszych zabytków, poprawa obsługi ruchu turystycznego, tworzenie lub wzmocnienie marki zabytku oraz rozwój usług wykorzystujących nowoczesne technologie w

Projekt realizowany w ramach Obszaru 2 nie może być pojedynczą interwencją, tylko musi stanowić część większego przedsięwzięcia, które wiąże rozwój kultury z rozwojem gospodarczym, włączeniem społecznym i innowacjami społecznymi w skali kraju, regionu lub lokalnej.

Potencjalni wnioskodawcy:

- a. państwowe instytucje kultury,
- b. instytucje kultury współprowadzone przez administrację rządową,
- c. instytucje kultury posiadające zbiory wchodzące w zakres Narodowego Zasobu Bibliotecznego, wymienione w załączniku do Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie narodowego zasobu bibliotecznego (Dz.U.2021 poz. 1308),
- d. publiczne szkoły artystyczne lub publiczne uczelnie artystyczne,
- e. podmioty zarządzające obiektami wpisanymi imiennie na listę UNESCO lub na listę Pomników Historii Prezydenta RP lub zarządzające obiektami posiadającymi tytuł Znak Dziedzictwa Europejskiego

oraz

- f. w przypadku projektów dotyczących obiektów znajdujących się w granicach wpisów obszarowych na listę UNESCO lub Pomników Historii Prezydenta RP na zasadzie wyjątku beneficjentami mogą być również:
- g. f. jednostki samorządu terytorialnego na rzecz samorządowych instytucji kultury,
- h. g. samorządowe instytucje kultury,
- i. h. organizacje pozarządowe,
- j. kościoły i związki wyznaniowe.

Termin składania wniosków:

- Termin rozpoczęcia naboru ustala się na dzień 1 sierpnia 2023 r.
- Termin zakończenia naboru ustala się na dzień 29 września 2023 r.

84 mln zł na inwestycje w bibliotekach – III nabór wniosków do konkursu „Infrastruktura bibliotek 2021-2025” NPRCz 2.0 (08.08.2023)

„Dzisiaj otwieramy kolejny nabór na inwestycje w bibliotekach, na które przekażemy 84 mln zł. To dofinansowanie dla inwestycji samorządowych w wysokości od 500 tys. do nawet 2 mln 250 tys. zł. Dotychczas w ramach programu zostały zbudowane 303 biblioteki – w niektórych przypadkach te inwestycje jeszcze trwają. W ten sposób zmieniamy Polskę także od strony infrastruktury kultury” – powiedział minister kultury i dziedzictwa narodowego prof. Piotr Gliński podczas briefingu prasowego, ogłaszając rozpoczęcie III naboru wniosków w konkursie „Infrastruktura bibliotek 2021-2025” w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0.

Konferencja odbyła się przed Gminnym Domem Kultury w Halinowie, obok którego powstaje – właśnie dzięki dofinansowaniu z programu „Infrastruktura bibliotek 2021-2025” – budynek nowej biblioteki.

Minister kultury przypomniał, że od 2016 r. ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego zrealizowanych zostało 7 645 różnych inwestycji w obszarze kultury, z czego 303 dotyczą obiektów bibliotecznych.

Dzisiaj ogłaszamy III nabór wniosków do konkursu „Infrastruktura bibliotek 2021-2025” w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. Kolejne 84 mln zł przeznaczamy na inwestycje biblioteczne. To są głównie budowy, modernizacje lub remonty generalne bibliotek – poinformował prof. Piotr Gliński.

Szef resortu kultury zaznaczył, że są to projekty realizowane w mniejszych i średnich ośrodkach – w ostatnim naborze były to gminy i miasta do 100 tys. mieszkańców. Dodał, że inwestycje te powstają we współpracy z samorządem.

W Halinowie znajdują się 3 obiekty związane z infrastrukturą kultury przeznaczoną dla społeczności lokalnej. Te obiekty są budowane z różnych środków – rządowych i samorządowych. Możliwość łączenia źródeł finansowania powoduje, że dobry gospodarz samorządowy może realizować inwestycje, które są bardzo potrzebne kulturze – podkreślił minister kultury.

Działania wspierające czytelnictwo i rozwój bibliotek są związane z funkcjonowaniem Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa na lata 2021-2025, w ramach którego łącznie ponad 1 mld zł zostanie przeznaczony na różne formy wsparcia i promocji czytelnictwa w całej Polsce. Są to środki rządowe, ale jest też wkład samorządowy. Dzięki temu programowi możemy kupować nowości wydawnicze do naszych bibliotek, rozwijać programy popularyzatorskie czy podnosić jakość infrastruktury w bibliotekach – zakończył szef resortu kultury.

„Infrastruktura bibliotek 2021-2025” – III nabór wniosków

Program „Infrastruktura bibliotek 2021-2025” jest elementem Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 – wieloletniego programu rządowego na lata 2021-2025, w ramach którego realizowane są różne formy wsparcia i promocji czytelnictwa w Polsce.

W ramach III naboru wniosków w konkursie „Infrastruktura bibliotek 2021-2025” wnioskodawca może otrzymać dofinansowanie w wysokości od 500 tys. zł do 2 mln 250 tys. na realizację inwestycji budowlanych wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem terenu wokół biblioteki. Całkowity budżet przeznaczony na III nabór wniosków wynosi ponad 84 mln zł.

Do składania wniosków uprawnione są samorządowe instytucje kultury - gminne biblioteki publiczne oraz gminne instytucje kultury, w skład których wchodzi biblioteki publiczne. Organem założycielskim takich instytucji powinna być gmina wiejska, gmina miejsko-wiejska lub gmina miejska do 100 tys. mieszkańców. Wnioski można składać do 10 października br.

[Regulamin wyboru projektów.](#)

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej

Rusza nabór ciągły do programu Maluch+, wnioski do końca 2025 r. (07.07.2023)

Dostępność opieki żłobkowej jest bardzo ważna dla młodych rodziców, szczególnie mam, które chcą łączyć życie rodzinne z zawodowym. – Zwiększyliśmy nakłady na program Maluch+ do 5,5 mld zł, by tworzyć nowe miejsca opieki nad najmłodszymi dziećmi. Teraz uruchamiamy nabór ciągły do programu, wnioski będzie można składać do końca 2025 r. – podkreśla minister rodziny i polityki społecznej Marlena Maląg.

W ciągu ostatnich 8 lat liczba miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w całym kraju niemal potroiła się z 84 tys. w 2015 roku do 232 tys. w roku 2023.

– W 2015 roku funkcjonowało zaledwie 2,9 tys. instytucji opieki na terenie całego kraju. W czerwcu 2023 r. było ich już ponad 8 tys. Dzisiaj średnio co trzecie dziecko w wieku do 3 lat objęte jest opieką żłobkową, 8 lat temu było to co dziewiąte dziecko. To pokazuje, jak dużo już udało się osiągnąć.

Nie spoczywamy jednak na laurach, dostępność opieki nad najmłodszymi dziećmi jest dla rodziców ogromnie ważna. Dlatego zwiększyliśmy nakłady na program Maluch+ do 5,5 mld zł – wskazuje minister rodziny i polityki społecznej Marlena Maląg.

Nowa odsłona Programu Maluch+ rozwiązuje istotne problemy i przełamuje wiele barier, które hamowały rozwój kompleksowego systemu opieki instytucjonalnej dla najmłodszych dzieci w Polsce.

Dzięki nowym zasadom docieramy do każdej gminy w Polsce i oferujemy wsparcie finansowe każdemu zainteresowanemu samorządowi gminnemu. W ramach zakończonego 19 lutego br. naboru, wojewodowie będą podpisywać umowy na utworzenie w ramach programu Maluch+ blisko 80 tysięcy miejsc opieki, w tym ok. 38 tysięcy miejsc opieki przez gminy. Blisko 40 proc. tych umów dotyczy tzw. białych plam, czyli obszarów, na których obecnie brakuje miejsc w instytucjach opieki.

Tym samym liczba „białych plam” zmniejszy się z 1105 do 683 – wylicza minister Marlena Maląg.

Mimo dokonanego rozstrzygnięcia, program dalej cieszy się dużym zainteresowaniem. Do MRiPS stale kierowane są zapytania, czy istnieje możliwość aplikowania o środki.

– W związku z tym ogłosiliśmy kolejny nabór wniosków o dofinansowanie – nabór o charakterze ciągłym. O środki na tworzenie i funkcjonowanie miejsc mogą aplikować te same podmioty, co w poprzednim naborze. Wciąż zachowujemy jednak zasadę pierwszeństwa gmin – podkreśla szefowa resortu rodziny. Jak dodaje, docelowo w ramach nowej odsłony programu powstać ma ponad 102 tys. nowych miejsc opieki nad najmłodszymi dziećmi.

Wnioski można składać do końca 2025 r. lub do momentu wyczerpania środków lub osiągnięcia wskaźników.

W ramach naboru dokonywany będzie podział środków między jednostkami samorządu terytorialnego a innymi podmiotami. Środki kierowane będą przede wszystkim do gmin, na terenie których nie funkcjonują żadne instytucje opieki.

– Wspólnie możemy osiągnąć cel Programu, co oznacza poprawę jakości instytucjonalnej opieki nad dziećmi do lat 3, która przyczyni się do wzrostu dostępności miejsc opieki na terytorium całego kraju, a także pozwoli rodzicom łączyć pracę zawodową z wychowaniem najmłodszych dzieci.

Jeszcze raz zachęcamy wszystkie podmioty, szczególnie gminy, do aplikowania o dostępne środki – mówi minister rodziny Marlena Maląg.

[Ministerstwo Sportu i Turystyki](#)

16 sierpnia rusza kolejny nabór wniosków w ramach Programu Olimpia (14.08.2023)

Już w środę 16 sierpnia rusza kolejny nabór wniosków w ramach „Programu Olimpia – Program budowy przyszkolnych hal sportowych na 100-lecie pierwszych występów reprezentacji Polski na Igrzyskach Olimpijskich”. Zapraszamy do składania wniosków.

Wciąż dysponujemy dużymi środkami na budowę przyszkolnych hal sportowych Olimpia. Warunki dofinansowania są bardzo atrakcyjne, a program kierujemy bez wyjątku do wszystkich jednostek samorządu terytorialnego. Zachęcam wszystkie samorządy, zarówno gminy wiejskie, jak i miejskie, do aplikowania – mówi minister sportu i turystyki Kamil Bortniczuk.

[Wnioski](#) o dofinansowanie składać można od 16 sierpnia do 15 września 2023 r. poprzez system Amodit.

Wszelkie informacje dotyczące [programu](#)

W przypadku pytań lub wątpliwości należy kontaktować się z Departamentem Infrastruktury Sportowej. [Lista kontaktów](#)

Przypomnijmy, że celem Programu Olimpia jest poprawa dostępu do nowoczesnej przyszkolnej infrastruktury sportowej.

Dotacja na dofinansowanie realizacji zadania związanego z budową obiektu sportowego w ramach Programu może wynieść nie więcej niż 70% wydatków związanych z realizacją zadania.

W ramach Programu dofinansowaniem mogą być objęte dwa rodzaje zadań:

- a) budowa nowego boiska wielofunkcyjnego o wymiarach pola gry od 9 m x 18 m do 20 m x 40 m wraz z zadaszeniem o stałej konstrukcji;
- b) budowa zadaszenia o stałej konstrukcji istniejącego boiska wielofunkcyjnego o wymiarach pola gry od 9 m x 18 m do 20 m x 40 m.

Dodatkowe 450 mln do budżetu programu Mój Prąd (30.08.2023)

- Zainteresowanie dofinansowaniem dla osób, które chcą wytwarzać energię na własne potrzeby, a jej nadwyżkę przekazują do sieci energetycznej jest bardzo duże. Program „Mój Prąd” wspiera rozwój energetyki prosumenckiej. Dotrzymujemy słowa i dołożymy 450 mln zł do budżetu programu Mój Prąd – poinformowała minister klimatu i środowiska Anna Moskwa.

Dofinansowanie można uzyskać na:

- instalacje fotowoltaiczne (PV),
- magazyny ciepła,
- magazyny energii elektrycznej o pojemności co najmniej 2 kWh,
- systemy zarządzania energią domową tzw. HEMS (z ang. Home Energy Management System) lub EMS (z ang. Energy Management System).

Celem programu Mój Prąd jest:

- zwiększenie produkcji energii elektrycznej z mikroinstalacji fotowoltaicznych,
- wzrost autokonsumpcji wytworzonej energii elektrycznej poprzez jej magazynowanie (magazyny energii elektrycznej lub magazyny ciepła),
- wzrost efektywności zarządzania energią elektryczną.

Polacy pokochali energię odnawialną. Pomagamy finansowo w zainstalowaniu mikroinstalacji, szczególnie z magazynem energii w ramach programu „Mój Prąd”. Do tej pory łącznie wypłacono ponad 2 mld zł na ponad 470 tys. wniosków – mówi minister Anna Moskwa.

Dostęp do energii pozyskiwanej ze słońca stał się możliwy dla prawie 1,3 mln prosumentów, którzy podjęli działania na rzecz samodzielnego wytwarzania energii na własne potrzeby, obniżając tym samym własne rachunki za energię. Dzięki temu moc prosumenckich mikroinstalacji PV osiągnęła ponad 9,7 GW. Łącznie moc zainstalowana w fotowoltaice to dziś ponad 14,2 GW. Dla porównania na koniec 2015 r. takie instalacje przyłączone do sieci elektroenergetycznych miały zaledwie 0,1 GW, natomiast liczba prosumentów w Polsce oscylowała wokół 4 tysięcy.

Ze względu na rosnące znaczenie energetyki prosumenckiej od 1 kwietnia 2022 r. działa nowy system rozliczeń prosumentów - tzw. net-billing. Zapewnia on dalszy rozwój energetyki obywatelskiej w Polsce i jednocześnie zwiększa bezpieczeństwo pracy sieci elektroenergetycznych. Wprowadzona została także instytucja „prosumenta zbiorowego i wirtualnego”, co stworzyło warunki do tego, by osoby, które zamieszkują budynki wielorodzinne również mogły stać się prosumentami, co tyczy nawet 13 mln gospodarstw domowych.

Kolejnym ułatwieniem dla nowych inwestycji w instalacje fotowoltaiczne są rozwiązania zawarte w nowelizacji ustawy o OZE m.in. zwiększenie limitu z 50 do 150 kW mocy instalacji PV, dla której wymagane jest pozwolenie na budowę, a także wprowadzenie definicji prosumenta lokatorskiego. Zwiększy to wachlarz możliwości w zakresie wytwarzania energii na budynkach wielorodzinnych. Dzięki takim instalacjom OZE pozwoli to spółdzielni lub wspólnocie mieszkaniowej pokryć swoje potrzeby energetyczne i inne koszty związane z utrzymaniem nieruchomości, przekładając się na korzyści mieszkańców.

Wysokość dofinansowania do 50% kosztów kwalifikowanych na: mikroinstalacja fotowoltaiczna, magazyn ciepła/urządzenie grzewcze (gruntowe pompy ciepła - pompy ciepła grunt/woda, woda/woda, pompa ciepła powietrze/woda w tym o podwyższonej klasie efektywności energetycznej, pompy ciepła typu powietrze/powietrze), magazyn energii elektrycznej, system zarządzania energią HEMS/EMS, kolektory słoneczne c. w. u.

Szczegóły i wnioski na stronie: mojprad.gov.pl

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Premia dla młodych rolników – start naboru (16.08.2023)

30 sierpnia 2023 r. rozpocznie się nabór wniosków o pomoc dla młodych osób (w wieku do 40 lat) rozpoczynających samodzielne prowadzenie gospodarstwa. Wnioski będzie przyjmować Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR) do 29 września. Nabór ten odbywa się w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej (PS WPR) na lata 2023-2027.

30 sierpnia 2023 r. rozpocznie się nabór wniosków o pomoc dla młodych osób (w wieku do 40 lat) rozpoczynających samodzielne prowadzenie gospodarstwa.

Premię w wysokości 200 tys. zł będzie mógł otrzymać rolnik, który w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy ma nie więcej niż 40 lat (nieukończone 41 lat).

Szczegółowe informacje oraz dokumenty aplikacyjne, w tym wnioski o przyznanie pomocy, są dostępne na stronie internetowej ARiMR.

W serwisie rządowym Krajowy Plan odbudowy znajduje się informacja o aktualnych i planowanych [naborach w ramach KPO](#).

Opracowanie: Małgorzata Malecka, Magdalena Balak-Hryńkiewicz.